

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre 2 frt.

Fél évre 1 „

Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges
beküldése után ingyen.

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Nagyvárad-utca Tassmer-féle 2083-dik
számu házban, a megyeházzal szemben.
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr.; többzo-
rúni 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyitlér“-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa (előbb ifj.
Csáthy K.), Telegdi K. Lajos és László
Albert könyvkereskedésében, Budapest: Goldberger A. V. és Haasenstein és Vogler,
Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler,
A. Oppelík, Schaleck H., Stern Mór és
Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
furtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf
hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Irodalmi tisztesség.

Az ünnepségre rendelt szent időszak, a maga békés, engesztelő hangulatával elvonult ez idén is fejünk fölött, meghintvén szívünket a hit, a vallás áldást osztogató, életet fakasztó mennyi harmatával. A hívő lelkek milliói az áhitat hófehér köntösébe öltözve borultak le a Teremtő trónjának zsámolyához, hogy elrebejék haláljokat a tőle vett jók, az ő kegyelméből nyert áldások megmérhetetlen tengeréért. Benn a szívekben, és künn az élet piacán csend és nyugalom ünnepi békéje honolt.

De e szent napok jól eső csendjébe ez alkalommal sértő czivódás durva hangjai is vegyültek s megzavarták némileg azt a felséges harmoniát, mely a hívő emberiség és az új életre támadt természet ünnepi hangulatának menny felé törő kifejezéseiből keletkezett. E disharmonikus hangok az érzékenyebb lelkeket kinos fájdalommal töltötték el.

A főváros nagy lapjai két hét óta foglalkoznak azzal a nagy irodalmi botránnyal, a melyet Plagiosippus álnevű író a magyar tudományosság egyik legelőkelőbb helyét elfoglaló író, Pauer Imre dr. egyetemi tanár és a M. T. Akadémia rendes tagja ellen intézett támadásával előidézett.

Mi az ünnepi szent napok csendjébe szándékosan nem engedjük bele vegyülni azokat a dissonans hangokat, melyek e harc zsi-vájából előtörttek s a mi kedélyünket is erősen megrázták.

De az ügy, mely már két hét óta foglalkoztatja hazánk összes gondolkodó köreit, sokkal feltűnőbb; az érdekek, a melyek vele összefüggésben állnak, sokkal fontosabbak; a szellemi haszon, a mely a kérdés elfogulatlan bírálásából s a tiszta igazság teljes kinyomozásából egész tudományos életünkre s irodalmi viszonyainkra háramlanék, sokkal jelentékenyebb: sem hogy továbbra is a néma szemlélő szerepére szorítkozhatnánk, miért is a hallgatás aranyát — reméljük t. olvasóink közül is sokaknak meglegedésére — a beszéd ezüstjére váltjuk föl.

TÁRCZA.

„Miatyánk.“

Miatyánk! Magasztos, egyszerű dicséret,
Fel az égig szárnyal s végtelenbe mélyed.
Ébredő öntudat első dadogása,
Távozó léleknek halálvivódása.
A nagy titoknak kapuján túl s innen,
Mit az ember áhit, benne vagyon minden.
Édes anya-ajkról édesen hallgatánk
Legszentebb imádság, gyönyörű Miatyánk.

Benne lobog a hit költészete tisztán,
Munkás szeretetre, reményre tanítván.
Kegyelemért esdő, bocsánatot osztó;
Megtisztul a szív a salaktól, gonosztól.
S ha kit megingatna kísértő rossz szellem,
Védő pajzsa leszen a kárhozat ellen.
Becsét nem csökkenti gyermek, bohó ajk,
Durva kenyér helyett mely kalácsot óhajt.

Évezredek óta enyhíti, nyugasztja
A lélek viharát balzsamos malasztja.
Miatyánk! Milliók meghaltak, szenvedtek,
Mivel e szó mellett bizonyosságot tettek.
Hogy ki e világot bölcsen igazgatja,
Nem szeszélyes daemon, de mindenek atyja;

A kérdés, — mely eredeti jellege szerint csak személynek személy ellen intézett támadása volt — a nyíltan megnevezett s irodalmi tolvajlással vádolt félnek legfőbb tudományos intézeteinkben — a tudományegyetemen és a M. T. Akadémiában elfoglalt előkelő helye s a napi sajtó által ugy a tudós körökben, mint a nagy közönségnél is felkeltett óriási érdeklődés következtében megszűnt magán emberek nyilvános bírálaton kívül álló dolga lenni s valóságos közügyggyé nőtte ki magát, a mely felől a közvélemény minden organumának ítéletet mondania nem csak jogában, hanem kötelességében is áll.

Mi e kérdést az irodalmi tisztesség kérdésének tekintjük s mint illet ítéljük meg.

Megvagyunk ugyanis győződve arról, hogy azok a kemény vádak, a melyeket Plagiosippus műve kiméletlen támadás alakjában zudít Pauer Imre fejéhez, ha talán személyes bosszu eredményei s mint ilyenek a tulzás hibájában leledzők is: lényegükben sok keserű igazságot tartalmaznak s szomorú világot vetnek irodalmi viszonyainkra, s a magyar tudományosság valódi értékére.

Régóta fáj az már a döntő körökön kívül álló, de a magyar tudomány felvirágoztatásán őszinte igyekezettel munkálkodó férfiaknak, hogy ott, a hol a magyar tudományosság foci-sának kellene lenni; a hol csak a felkentek s a Muzsa igazi kegyeltjei foglalhatnának helyet — a hol a pártatlan igazság megteveszthetetlen s megvesztegethetetlen ítéletének kellene döntenie az időről-időre nemes versenyre felhívott szellemek alkotásai fölött: ott a klikk-uralom, a tányérnyalás, a czimboráskodás ütötte fel tanyáját s ennek elvei jutnak érvényre a nemzeti tudományosság igaz érdekeinek előmozdítása helyett. Ez a czimboráskodás már-már annyira ment, hogy alig tűznek ki olyan pályakérdést, a melyre valamelyik benfentesnek kész dolgozata — már olyan, a milyen — ne volna, a melylyel szemben aztán az érdekkörökön kívül állóknak minden készsége, a tárggyal való bármily szakszerű foglalkozása, s a kérdés

A jámbor hívőknek, konok tagadónak,
Porból születettnek, porrá omolónak.

Ámde szelid bája válik rettenetté,
Mikor nem esdeklő szájjal rebegi többé;
Hanem sok ezernyi koldus, szerencsétlen
Riadozza, zugja káromolásképen,
Sovár epedéssel, végkétségbe esten;
— Mi atyánk, haragos, felséges uristen
Szüntesd ostorodat, ő add meg ma nekünk
Mindennapi sovány, keserves kenyerünk.

És im' az üvöltő, kinos riadalom
Ébred, bontja szárnyát az örök Irgalom.
Tettre hi mindenkit zengő harsonája,
Ifju, agg, szegény, dus áldozni kész rája.
Segíteni akarsz nyomoron, ne keresd.
Az elesett inség micsoda nyelven esd?
Ki az éhezőknek osztozik falatján,
Legbuzgóbb Miatyánk annak zendül ajkán.

Lipcey Ádám.

Tavas volt...

Tavas volt akkor is mikor megláttalak
Vidám, pezsgő élet a kiengedt földön..
Im újra tavasz van; minden elmegy meg jön,
Csak te nem térsz vissza többé tündér alak.

tudományos megfajtásában felmutatott minden sikere semmivé törpül s figyelmen kívül marad.

Bizony! szegénytelen, szomorú és kárhó-zatos állapotok ezek, a melyek ellen a legkiméletlenebb támadás durva kifakadásai is birnak némi mentséggel, az igazságos bírálat pedig egyenesen jogosult és annak gyakorlása a kö-telesség bátor teljesítésének számába mehet.

Minket sem riaszt vissza ennél fogva semmi tekintet azon meggyőződésünk bátor ki-mondásától, hogy irodalmi s tudományos viszonyaink a rothadás kellemetlen bűzét terjesztik magok körül s nagyon is ideje már, hogy az idegenből becsempészett penészes lomokat ki-hányjuk a nemzeti tudományosság templomok-nak épült szent hajlékiból s bevigyük oda azt, a mi bár szerényebb külsejű, de minden ízében nemzeti talajból nőtt és izmosodott s nemzeti geniusunk inispiratójára fogamzott meg vérünk-ből fakadt fiaink termékeny elméjében; bevi-gyük oda a tudós slendrián által következtete-sen mellőzött érdemes munkások hivatalos kegyből osztogatott koszoru nélküli egyetemes nemzeti elismerésben részesült jeles alkotásait.

A Plagiosippus műve által felkavart fer-geteget főleg ebből a szempontból tartjuk üd-vösnek, hogy fásult kábultságából felrázta a nemzeti közvéleményt, mely a tudós urak házi per patvara iránt eddigelé elég közönyösen viselkedett, s nem vette kellőleg fontolóra azt, hogy ott tulajdonképpen az ő legfőbb szellemi érdekei képezik csere-bere, s kotyavetyélés tárgyát.

Ne tovább ezen az ösvényen. A nemzeti közvéleményt ideig-óráig el lehet ugyan altatni, ítéletének mérővesszejét rövid ideig lehet talán hamissal cserélni fel; hitvány féreműveket a nagy elmék szüleményeiről erőszakkal lecibált köntösben lehet addig a meddig eredeti jeles alkotások gyanánt mutogatni: de a szemfény-vesztés rövid életű s az igazság napsugarának átható fényénél nagyon hamar kiviláglik sem-mirevalósága.

Ha valahol, a szellemek versenyében van

Felleg borította el a kéklő eget
A nap im kisültött, eloszlott a felhő,
Csak az én fájdalom im az idővel nő,
Melynek eloszlan többé már nem lehet?

Vigasztalnám magam, hogy rövid az élet
Én is nem sokára elmegyek utánad.
Ó de kebelemben győtrő sejtés támad,
Hogy égi utadon soha be nem érek.

Kinn a temetőben fel keresem sírod.
Virág nyílik rajta. Tán porodból hajtott
Olyan szép a virág mint volt úde arcod.
Leborulok hozzá... s' fájó könnyet sírok.

Elhervad a virág, meleg nyarat sem ér
Érzem hogy a sorsom az övével rokon;
Megérni életem nyarat én sem fogom
Ereimben gyorsan hül... hül... meg fagy a vér.

Pótor Elemér.

Szárnyas sürgönyök.

Kétségtelen, hogy a gyors és biztos tudósítá-sok iránti szükség ép oly régi eredetű, mint maga a kultúra. Szinte érthetetlennek tartjuk, miképen le-hettek meg oly művelt népek, mint a rómaiak s görögök, telegraph, telefon nélkül; miképen elé-gedhettek meg, hogy a szomszéd városból egy „gyorsfutár“ csak napok múlva hozzon hírt. Nem is szólna természetesen nagyobb távolságokról. Így midőn Sulla Kis-Ázsiában, Caesar pedig Genuában hadakozott, a győzelem vagy vereség híre csak hó-napok múlva érkezett Rómába.

abszolút tisztaságu fegyverekre szükség, mert minden hamisság, minden álfény itt van az igaz ügynek legrettenetesebb ártalmára.

Irodalmi tisztesség! Ez legyen jel-szava, életelve, vezérlő csillaga mindenkinek, a ki a nemzeti tudományosság fenséges csarnoká-nak felépítéséhez bármilyen minőségben, akár-mint építőmester, akár mint művezető, akár mint falrakó kőmives, akár mint anyaghordó napszá-mos hozzá akar járulni.

Ne vigyen senki semmi olyat, a mely nem önszellemeének visszfénye, nem saját elméjének terméke, nem tulajdon gondolatának hű ki-fejezése.

És ekkor megszűnik az áltudomány, meg-szűnik szellemi javakkal való üzérkedés; meg a mások dicsőségének visszfényében való süt-kérezés, és leszen mindenütt igazság, valóság, kincseket érő komoly szellemi realitas.

Ekkor a Plagiosippus röpiratának mérges nyilai sem érhetnek senkit, mert nem lesz előtte czél, a mely felé röpítse azokat.

A jelenlegi körülmények között azonban ugy kell tekintenünk Plagiosippus iratát, mint a mesterségesen összegyűjtött gyűlékony anya-goknak a természeti erők által történt felrob-bantását, a melynek pillanatnyi feszültsége álta-lános lecsapódást fog előidézni a szellemi lég-körben s ez által megtisztítja nemzeti tudomá-nyosságunk s egész irodalmi életünk füledt athmospheráját.

Nagy Zsigmond.

A hét történetéből.

I.

Egyházi élet.

A püspök fogadtatás aktusa nagyobb mozgal-mat okoz most ugy a debreczeni ref. egyházban, mint általában az egész egyházmegyében. A püspök-avatás templomi ünnepe rézleteinek megállapi-tásával most foglalkozik a tiszántúli ref. egyházke-rület gyűlése, mely Váli János főgondnok el-nöklete alatt tartja tanácskozásait. A megállapodá-sokra s az ünnepség minden egyes részletére még külön visszatérünk.

Ez alkalommal különösen arról a megható mozzanatokról gazdag eseményekről emlékezünk meg, mely Kiss Áron püspökünk bucsuvétele alkalmával folyik — egyházmegyéjétől, a hol szüle-

Igaz, hogy kisebb távolságban gondoskodtak már hívőkről. Ezen hívők pedig nem voltak mások, mint a — postagalambok.

Frontius írja egy munkájában: „Midőn Brutus Decimust Kr. e. 43-ban Mollenában Antonius körül-zárta, Hirtius consulhoz egy segélyt kérő levelet küldött, mely egy galamb lábára volt erősítve. Hir-tius a választ pedig selyemfonállal egy galamb nyaka köré kötötte.

Sőt adataink vannak arra nézve is, hogy a ga-lamb ezen szokatlan repülőképeségét, s azon tu-lajdonságát, hogy vissza talál oda, honnan elindult, már az ó-korban is ismerték. A régi egyiptomi szob-rokon, például, a galambok már mint levélhordók vannak feltüntetve; a phóniciaik pedig hajóikon galambokat vittek magukkal s ezekkel tudatták megérkezésüket, vagy küldtek hírt távoli hazájukba.

A görögök a galambokat még más czélokra is használták. Hellasban Aphrodite papjai bizonyos ünnepnapokon nagy közönség jelenlétében fehér és vörös (mindenesetre festett) galambok nagy cso-portját engedték felszállani, ezzel akarván megér-zékiteni az istenek kivánczóságát Libyából.

Később már maganczélokra is használták. Ünnepi tudósításokat is küldtek. A híres isthmosi harcziátékok győztesei színeikkel befestették a ga-lambok szárnyait s így engedték utnak, hogy kiváncsian aggódó özvegyeiknek hírt vigyenek győzel-mükről.

A középkor elején K. u. az első századokban azonban nem igen használták őket. Ugy látszik, hogy a népvándorlás vad fergetege nem kívánta meg a gyors tudósításokat. Keleten azonban a postagalambokat akkor már valósággal nevelték s tenyésztet-ték. A keresztes vitézek mesélték el hazájukban, hogy Antiochia s Jelessa között galamb-postát láttak.

tett, félszázadon át lelkeszkedett s 32 éven keresztül esperes volt. Az egyház s az egész vidék intelligenciája sietett a bucsu ünnepélyen részvételével a ragaszkodás és határtalan tisztelői külső jeleit is feltüntetni a távozót iránt. A megállapodás — a mennyiben ilyenről szó lehet — a következő:

A bucsuzó egyházi főlyó hó 20-dikán indul el porcsalmái paróchiájáról s az nap este Zsárolánba száll meg s itt pihen át az éjet a parókia föléle alatt, családja körében. 21-én a gyűlés reggelén indul innen el Fehér-Gyarmatra, a N.-Székereáról jövő Isaák Dezső e. m. gondnok fogatán, a hozzá csatlakozó kísérettel. F.-Gyarmat határa szélén diadalkapu s bandérium várja, s átveszi Gacsályi Lajos járásbíró s e. m. tanácsbíró F.-Gyarmat város közönségének üdvözlését. A város végére érve diadalkapu alatt fogja üdvözölni Dávid István ügyvéd a f.-gyarmati egyház közönsége nevében. A parokhián pedig fogadja a helyettes lelkész Sárkány Dániel a presbiterium élén. A megszállás után rövid időközrel megkondulnak a harangok s a templomba a gyűlés színhelyére vonul a püspök a gyűlési tagok kíséretében. Itt az esperes-püspök imája s bucsuszedése nyitja meg a gyűlést, mire Isaák Dezső egyh. megyei gondnok beszéd kíséretében följárja neki az egyházmegye közönsége emléktárgyait. Erre a legidősebb tanácsbíró, Beczkos József szól a tanácsbírói kar, Biki Károly györgyteleki lelkész pedig az egyházmegye lelkési kara nevében. Majd megteszi az esperes-püspök utolsó jelentését az egyházlátogatás eredményéről, a megüresedett lelkési és tanítói állások betöltéséről s intézkedésre hívja föl az egyházmegyét az üresedésben levő egyházmegyei tisztségek betöltése iránt. Ez megtörténvén, a gyűlés véget ér, s követni fogja az ünnepélyes bucsu-közeled.

Az érdekfűdés e nap iránt megyszerzte nagy. Porcsalmán Kiss Áron püspök, hol majdnem egy félszázadon át volt hivatott hirdetője a megváltó tudományának, közelebb fényesen megvendégelte az egyháztanács tagjait, mely alkalommal az egyház távozó lelkészét és szeretett főpásztorát emlékül aranyórával tisztelte meg.

II.

Női kézimunkák.

Péterfia-utca végén, a helyi vasut megálló helyének szomszédságában zászlókkal jelzett csinos térség egyik legcsinosabb háza — a nőgyeleti árva-ház. Ott nyit meg a mult szombaton a mi tevékeny s leleményes nőgyeletünk által rendezett női munka-kiallítás. Gyönyörűség megszemlélni.

A kiállítás 8 nagy termet tölt meg. Az első terem mindjárt a festészetnek, rajzolásnak van szentelve. Szébbnél-szebb kréta, szénrajzok érdekes vizuárel- és olajfestések majolika-tárgyak csinos kivitelben stb.

A többi termék a női kézimunkák minden nemével s fajaival vannak elhalmozva. A legelemibb dolgoktól találunk női kézimunkákat művészi kivitelben. Felváltva vannak benne igen kedves tapló-munkák, kalapmunkák, díszítárgyak stb. a lehető leggyönyörűsebb berendezéssel. — Egyik teremben Szirmayné Mészáros Jusztina urnó művirágkollekcziója van, mely egy miniatűr pavillont ábrázol hátul erdő, elől park részlettel művészi összhangban. — A szép apróságot Szirmayné a nőgyeletnek ajándékozta. Debreczen város előkelő hölgyvilágának remekeiben gyönyörködhetik ott minden kiállítás-látogató. A többiek közt igen szép női kézimunkákkal képviseltetik magukat a Dóczy-féle nevelő intézet, özv. Gáspár Ignácné, a város kedvelt női kézimunka tanárnője s tanítványai, az árva-ház növendékei, a czepléd-, ispotály-, csapó-utcai iskolák, a lutheránus leány-növendékei. Találunk igen csinos papírmunkákat az ispotályi kisdóvoda növendékeitől stb. A kiállításra — mely még a vásárok alatt is nyitva fog tartatni — felhívjuk a nagy közönség figyelmét.

Apróságok.

Ezt csinálja utánunk 52 vármegye, ha tudja! Állatkiallítást rendezünk 35 kilométer területen 60 ezer darab jószággal.

Ismeretes továbbá Tasso „Megszabadított Jeruzsálem” című költeményének azon része, melyben elmondja, hogy a Saint Jean d'Arce síkságon egy vércse elől menekülő postagalamb birtelen a csodálkozó keresztények táborába hullott.

Nureddin szultán (1146—1147) Egyiptom, Syria s Arabia között egy galamb-postát állított fel, még pedig úgy, hogy minden 12—13 mérföldnyire torony állott, melyben egy hivatalnok éjjel-nappal örködött a galambok jötte s menete fölött.

Időközben ezen postagalambok tényezete mind gondosabban üzetett. A nemes fajtájú végre oly drága lett, hogy darabja 700 aranyért is el kelt.

Európában legelőször 1572-ben használták a galambokat Spanyolországban. Az orániai herceg ugyanis általuk tudatta jövetelét az ostromlott Harlem lakóival, kiket ezzel megmentett az ellenség kezei közül. Azok a galambok, melyek a hirt hozták, az állam költségén tartattak el s miután megdöglöttek, kitömtek őket. Mai napig is láthatók a leydeni muzeumban.

A tizenhetedik század elején ugyanoly czélra használták őket mint az ó-korban, t. i. a hajók megérkezését jelezték velők.

Talán kissé meglepi az olvasót az a tény, hogy még e század elején is Páris, Brüssel s London között egy jól berendezett galambposta volt, mely a tözsei árfolyamokat tudatta a nevezett városal.

Azon időtől kezdve azonban, hogy a villamos távirat készüléket feltalálták, a galambok szolgálata feleslegessé vált. Azonban még egyszer bemutatták ügyességüket s hasznavehetőségüket. Az 1870—71. francia-német háború alkalmával, a mikor Páris lakosai 363 galambot indítottak utnak 95,581 sürgönyvel.

Szó nincs róla. ritka specialitás. És kétség-telen, hogy sok idegen tódl hozzánk a megnézésére. Jön miniszter és filiszter, nagy ur és szegény, magyar és német, — és teljes lesz a kiállítás rendező gazdasági egyletnek a dicsősége.

Együttal a magisztrátus is bemutathatna többféle specialitást.

Mikor a sötét idők után ő felsége Budapestre jött, tanácsot tartottak az ottani városatyák, tanakodván: mi lenne az, a mi ő felségét is meglepné, a népek is tetszenék, és sok pénzbe se kerülne.

Egy indítvány történt ekkor, mely félig tréfás, félig komoly, a hangulat élénk kifejezése volt.

— P..... t, (az abszolutizmus rendőrfőnökét), fel kell akasztani a lánchíd oszlopára. Ez a felséget meglepné, a népek is tetszenék, s költségbe sem kerülne...

Nóhát nálunk is olyannal kellene az idegeneket fogadni, a mi azokat meglepné, a népek is tetszenék és pénzbe sem kerülne: a maradiság elvét kellene egy szög felakasztani, és onnan le nem venni, míg gonosz csontjait a szél zörgetni tudja.

Specialitásért nem is kellene a hortobágyi állatkiallítás megtekintésére fáradozni. Közelebb is van specialitás.

Czeglédutca az ó kopárságával, háttérben Isten szép házával.

Vagy a nem létező ugrókat piszkos bódéja, háttérben a történelmi nagy templommal.

Vagy a városházával szemközt, „vargaszin” az ó temérdek betört ablakaival és az alatta elterülő díszes bazársorral, a mely bazárban — bornyut nyuznak.

Vagy a színház háttérében elterülő, 100 ezer frtot érő „istálló” telke, — melyet a nyári szinkört erőnek erejével építtetni akaró buzgóság két kilométernyire, a nagyerdőn keres...

És még sok más specialitás. (Nem bánám, ha a szedő, a „más” helyett elnézés folytán száza szedne!)

Alig hogy elmúlt a vallás és a hit nagyhete, kezdődik a második nagyhét: — a löverseny. Sport. Gyp. Totalisateur. Jokey. 100 arany. „Bika.” Pezsgő. És — akkurat! a sport hívei folytatását nyelik a mulatságnak a színházban a művészet a komoly templomban is, mert egymásután az operettek halmaza és gyönyörűsége vár rajók.

A szegény „kellékeseknek” (de vad egy szó!) bezzeg kijut a szaladgálásból. Ma is láttunk egyet, a mint a „tüzendészeti bizottság” tagjai összehívásában izdadt. A tüzendészeti bizottság megint „teljesen biztos állapotban” találja a színházat, sőt megis írja ezt a szakvéleményt valamelyik hírhajhász.

Minék? A hivatalos lap jelentését, hogy „Fiume mellett a tenger csendes”, — inkább elhiszi mindenki, semhogy elolvassa.

Egy aggszüz akar a vásártéri állomásnál felszállani a vonatra.

— Olyan kupét kérek, melyben nem dohányoznak, nem ugrának le s fel.

— Ilyen kupé csak a marhavaggonokban van még egészen üresen!

Külföld.

— **Magyarok a keleten.** A magyar államvasutak által Konstantinápolyba rendezett társas kirándulás fényesen sikerült. A kirándulók látták Konstantinápolyt a ramazáni ünnep ezeregyeszeri mesés pompájában; látták a szultánt, a kit megéljeneztek s a ki kocsiából rendkívül szívélyesen köszöntötte a magyarokat, sőt ebédet is adott tisztelőkre.

— **Május 1.** nagy rettegésben tartja a francia s különösen a belga rendőrséget, mert nagy a valószínűség, hogy e napon különböző merényleteket fognak elkövetni a dynamitos anarkisták. Széleskörű óvintézkedéseket tettek.

— **Monte Carló,** a híres játéktárlangot „bívei” odahagyták, mert már harmadszor találtak benne dynamittöltényt. S nem is lenne kár érte, ha végre elpusztulna!

— **Bécs.** Rövid idő óta már a harmadik rablójalkosságot követtek el Bécsben. Shramm Amália 54 éves asszonyt pálinkamérő helyiségében fejszével meggyilkolták s 80 frtnyi pénzt elvitték.

— **Árverés.** Párisban Müller Emil brüsszeli közjegyző könyvtárát árverezték el. Az árverésen 225 ezer frank folyt be. Magas áron kelt el egy 1586-ban nyomtatott zsoltsár is.

— **Kosuth Lajos** mint Turinból jelentik, gyengélkedik; állapota azonban aggodalomra nem ad okot.

— **Halálozás.** Bodenstedt Frigyes az ismert névű német költő, Wiesbadenben 73 éves korában meghalt.

— **Elpusztult templom** Urtinóból távirják, hogy az ottani székesegyházat a villám felgyújtotta. A templom teljes hatvan órán át égett s egészen elpusztult.

— **Vakht.** A lourdesi „csodatevő” forrásnál tavaly több, mint egy millió zarándok fordult meg, közte sok előkelő püspök és érsek. Misét 30 ezeret mondtak.

— **A kormányozható léghajó** — állítólag — végre fel van találva, és pedig magyar ember által, ki találmányával a magyar kormány által elutasítatván, azt Németországon értékesítette.

Fővárosi hírek.

— **Tavaszi ünnepély.** A képzőművészek elhatározták, hogy az inségesek felségelésére nagyobb szabású tavaszi ünnepélyt rendeznek.

— **Az államvasutak új kocsijai.** Az egyre növekedő forgalom igényeinek kielégítésére a magyar államvasutak igazgatósága 3200 új vasuti kocsit szándékozik megrendelni, közte 500 személy-

szállítót, 1000 podgyász és 1000 tizenöt tonnás nagy földt kocsit. A megrendelést, mely közel 6 millió forintba fog kerülni, több évre osztják fel.

Vidék.

— **Régiségek a Bodrogközben.** Bubicassai püspök birtokán, a Latorca és a Bodrog által formált szigeten, Szt.-Márián — mint lapunknak írják — kunhalmok tűntek fel. E homokbuczkókat felásván, érdekes bronz- és vastárgyakat találtak a hallstadti korszakból. Ritkaságiszámba jönnek ezek.

— **Feleség-gyilkos.** Csát Gábor jómódú gyomaiai lakost elhagyta a felesége Márta Csontos István turkevei parasztagda leánya. Férje többször felszólította, hogy váljanak el törvényesen, de a menyecske mindig elutasította, sőt legujabban pórt is akasztott az ura nyakába 25 frt havi tartásdíjért. Csatol a sok hazavona teljesen elkeserítette s e hó 15-én egyenesen azzal a szándékkal jött Turkeve, hogy megölje a feleségét, ki itt lakott a szüleinél. És agyon is lőtte. Rögtön elfogták.

— **A kincses csóka.** Deesen Gábor János uramnak, aki asztalos mester „Jancsi” nevű csókája volt, mely egy a házának a segédnek és inasoknak könnyebb szerszáma, mint a szomszédos házakból is pénzt és értékesebb tárgyakat elcsengetett, de nem tudták hová rejti. Nemrég elbontották a száraz deszkákkal telt padlást, s ekkor rá akadtak a kis tolvaj vagyonára. Temérdek szög, szőf, 7 darab „zolstock”, és különböző pénznemekből 28 frt készpénzre. A leletet megitták áldomásra.

— **Zivatar.** Pozsonyban és vidéken óriási zápor és jégeső volt a napokban. Sok kárt tett.

— **Oláhosítás.** A nyiradonyi és szentgyörgy-ábrányi g. kath. iskolák lelkészei és tanítói a törvény ellenére még mindig folytatván az oláhosítást, a tanfelügyelő elsőfoku megintésüket kéri a minisztertől.

— **Gyilkosság.** Zimonyban egy tűzér katonája jelentkezett kihallgatásra s azt vallotta, hogy megölte Konstantinovic tizedest, kivette a szívét, máját, s aztán elásta.

HÍREK.

— **Lapunk felelős szerkesztője** vidéki útjából ma hazaérkezett s újra átvette lapunk szellemi vezetésének munkáját.

— **Kiss Áron beigtatása.** Kiss Áron ref. püspökünk beigtatása a tavaszi egyházkerületi közgyűlés első napján, május 17-én történt meg nagy ünnepélyességgel. A rendezőség — melynek elnöke Simonffy Imre polgármester — az ünnepélyre meghívja a református és lutheránus egyházkerületeket.

— **Évzáró vizsgálatok** a debreczeni ev. ref. főgymnksiumban, az 189 $\frac{1}{2}$ -ik iskolai évben. A VIII. osztály nyilvános vizsgálatá május 14-én magán vizsgálatá május 21-én. Érettségi írásbeli vizsgálat május hó 23, 24, 25, 27 és 28-án. Érettségi szóbeli vizsgálat június hó 24, 25, 27, 28. napjain, a meddig a vizsgálandók száma kívánja. A VII—1. osztályok nyilvános közvizsgálatá június hó 17, 18, 19, 20 és 21-ik napjain. E napok közül június 19-én a francia nyelv, gyorsírás és tornavizsgálat. Ezen osztályokbeli magán tanulók vizsgálatá június 22. és 23-án. Az igazgatóság.

— **Vasutasok örömeit** meghozta a husvét. Baross Gábor az ünnepek alkalmával kedveskedett az előléptetésekkel. A debreczeni ültetvezettségétől és állomástól előléptetést nyertek. Ericz Ernő, Nelkibel Ede, Szél Mór, Pollák Lajos, Saly István, Deutsch Adolf, Takács József, Strobek Ferencz, Eckstein Márk, Osváth Lsszlo, Mayerszky Mihály, Kereszti Béla, Antal Simon, Gabron Árpád, Pető Imre, Nyitrai Ede, Stern Jakab, Kovács Sándor, Benedek Sándor, Sohajda Géza, Balla Ignác, Sathovics Miklós, Gonda József, Tarnay Endre, Ujlaki Henrik, Fuchs Ignác, Stern Alrert, Vörös Zoltán, Varga Zsigmond.

— **Ünnep.** A husvéti szent ünnepek alatt templomaink zsúfolásig telve voltak ájtatos hívőkkel. Mint minket értesítenek, különösen örvendetes egyetértésről s a hazafias magyar szellemű rabbi K r a u s z V i l m o s vezetésé alatti hit-erkölcsi élet fejlődéséről tett bizonyosságot az izr. imaház a husvéti ünnep alkalmából, mikor a főt. rabbi ur tartalmilag és formailag igen szép s lelkesültség hevével elmondott szónoklatban a feltámadás, a halál utáni más alakban való élet fogalmát fejtegette s a természet rendjének harmonikus jelenségeivel megerősítettnek mondja s pedig nemcsak az anyagi-és növényvilág, hanem az állati világ példái által is, s e hitnek kifejezése volt már Sokrates ókori bölcsnek kívánsága is, hogy sirján hernyó és pillangó jelképezze az anyagi elmúlás után következő szebb élet bekövetkezését. A szabad szellemű magas szaranyalás szónoklat rendkívül jó hatással volt a nagyszámú hallgatóságra, s örömmel látni különösen a régi orthodoxok érdeklődését, kik a magyar nyelvű hitszónoklatot még ezelőtt két és fél évtizeddel meg sem akarták hallani, ma áhítattal hallgatták azt több órán keresztül. A rabbi ur általában tavaly hallott bekészöntő beszédje után nagyot haladt, s bár még nyelvünk szabályait nem tudja tökéletesen alkalmazni: mégis az a buzgó igyekezet, melylyel tökéletet is gyekszik nyújtani, szorgalmával, mely kötelességkülvil, le fogja győzni a nehézségeket. Mi részünkről szívesen járulunk hozzá szereplésének nyilvános méltatása által más vallású szakértő tollából, hogy a dicséretes törekvés: teljesen magyarrá tenni az izr. istentisztelet nyelvét, megvalósulhasson a mielőbb a szó igazi értelmében (B—i).

— **Kiallítás a Hortobágyon.** A gazdasági egyesület júniusra állatkiallítást rendez. Nem az állatok minőségét, de Debreczen állatállományának nagyságát akarja ez uton bemutatni. És pedig úgy, hogy harminczöt kilométer hosszú s felállítat hatvanezer darab marhát: lovat, ökröt, tehenet, juhot, sertést a debreczeni fűzesabonyi vasut hortobágyi részének mentén s ezt

a Debreczenből kiindult nagyközönség megtekinti a lassan haladó vonatról. Ezalatt a hortobágyi csárdá előtt az állam közreműködése mellett lódiázás lesz. A sajtószertű állatkiallítás eszméje ugy Debreczenben, mint a vidéken élénk tetszésben részesült, ugy, hogy Debreczen város közönsége 4000 forintot szavazott meg a költségekre, maga a gazdasági egyesület 2000 frtot ad s a miniszteriumtól is várnak pénzt. Debreczen azért hoz ilyen nagy áldozatot e kiállításnak, mert azzal fellendíteni véli már már elsatnyult híres állatvásárjait. Még egy eredeti, soha elő nem fordult specialitása is lesz ennek a kiállításnak: a közönséget Debreczen város közönsége, illetve a gazdasági egyesület megtraktálja a hortobágyi pusztán olyan ételekkel, melyeket maguk a hortobágyi csikósok készítettek.

— **Teleky Sándor** ezredes, városunknak lelkes barátja, nagyon súlyos állapotban beteg fekszik s nem is reméli felgyógyulását.

— **Vasuti katasztrópha a debreczeni állomáson.** A helybeli állomásra tegnap, pénteken este, Szatmár felől érkező utasokat rémes fáklyafény s lázasan dolgozó munkások csapata fogadta. Lapunk felelős szerkesztője, a ki ugyanezen a vonaton érkezett meg, rögtön a vész helyére sietett, s megtudta, hogy egy teher vonat hibás váltóállítás folytán belerohant a gyorsáruraktár épületébe s ezt a tetemes faalkotmányt, mint a szél az esernyőt, töviből kifordította s izre-porra törte. A vonatnak is néhány kocsija jelentékeny zuzódást szenvedett, emberéletben azonban nem történt kár. A romok eltakarításához rögtön hozzáfogtak s egész éjjel serényen dolgoztak. Ez ügyben a vizsgálat folyamatban van.

— **Jótekonyczélú táncszmulatság.** A debreczeni kőműves ifjuság saját gyászlobogója alapjára a „Margit” fürdő táncstermében május 14-én táncvizsgálat rendez. Belépti díj 70 kr személynként.

— **Az őrszem.** Említettük a minap, hogy a városi börtönök egyikében a külvilággal folytatott élénk levelezés a városházának Rózsater felőli részén szükségessé tette ottan éjjel-nappal állandó váltott őrszem felállítását. Azonban az őrszem, míg hivatását teljesíti, az elemekből annyit szenved, mint nem szenved egy gyilkosságot elítelt rab sem a humanizmusnak ebben a századában. Jön ajcsivító északi szél, — majd elhordja, jön egy nagy zápor, majd elmosa. Nincs egy tenyérnyi óvó menhely, mely védené az elemek bántalmait ellen. Ez mégis nem járja. Gondoskodni kellene a számára legalább egy kis faköpenyegről, vagy a mi még kívánatosabb: gondoskodni kellene olyan börtönhelyiségről, melynek nem kellene strázsálni még az — ablakát is.

— **Tavaszi tél** lepte meg e hó 20-án városunkat és vidékét, sőt mint a lapok jelentéseiből látjuk, az egész országot. Oly erővel dühöngött a hideg északi szél két egész napon át, a minőhöz hasonló évek óta nem volt. A gyümölcs termést teljesen megsemmisítette ez a kegyetlen orkán. Az utcán is csak az járt meleg felöltőben, akinek épen mulhatatlan dolga volt, ellenesében „tűz mellé, házába” húzódott mindenki. Fákat kitört, háztetőket megbontott, kerítéseket, kapukat kidöntött ez az itélet idő s a járó-kelők is csak erőfeszítéssel tudtak vele szembemenni. A kőművesek abban hagyták a munkát, egy napra teljesen őrzi képet nyújtott a borongó, hűvös, nyirkos természet. A vonatok érkezésében négy-öt órai késedelem állott be, s ez is kiszámíthatatlan zavarokat okozott, nem is szólva a növényvilágot sújtott kárrol, melynek vegetációját erősen hátrásorította.

— **Az új pénz.** A főres, akár „gyenge”, akár „bitang”, akár pedig „csengő ércz”, nem sokára kimegy a divatból. Helyébe a „korona” érték lép. Két korona lesz egy o. é. frt. A korona 100 „fillér”-re oszlik fel, azonban lesznek 20 és 10 koronások is.

— **Gyászrovat.** Füvessy Gyula ismert kereskedő, hosszabb betegség után e hó 19-én elhunyt. Temetése igazi részvét mellet 20-án ment végbe. — Béke poraira!

— **Május elseje** közeledik: a költőzködések nagy napja. Ez alkalommal ugyan a kalendárium május 1-én vasárnapot mutat, tehát egy nappal megtold minden bérletet, akár tetszik a felelnek, akár nem. Lapunk kiadó tulajdonosának közvetítő és tudakozó intézete által felkértünk tudatni a közönséggel, hogy az intézet és tudakozóiroda május 1-én tul is még egy évig mostani helyén (Nagyvárad-utczán) marad, s ajánlja szolgálatait az ismert közv. ágakban a helyi és vidéki közönségnek.

— **Az országos vásár.** Ma kezdődik meg az országos sokadalom, ha ugyan kinövi magát csak némileg is hasonlíthatóképen az „országos” jelzőhöz. Az idáig lefolyt elővásárok nem igen sikerültek. A kellemetlen idő is nagy akadályul szolgált. A külső vásártér most kerülőn először rendezés alá, mit a lovassági laktanya építése tett szükségessé: temérdek zavar állott elő a „kirakodó” vásárbán a kellő tájékozottság hiánya miatt.

— **Közsékség.** Van a főtéren egy épület, ott van a kir. kataszteri hivatal, a kir. fővámbivatal, a főposta, a táviróhivatal. Mindezek igen természetesen olyan közelmelyek, melyek az azokat naponként százával-ezrével felkereső közönség részére okvetlenül megkövetelnek másfajta közhelyet is. Évek óta hangzó panasz nyerjen ezáltal a felszólalás által kifejezést, meghallgatást, sőt kövesse a hiányzó pótlásának mielőbbi létesítése.

— **Halálozás.** Törő Imre leánykája Róza életének 12-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése Hétfőn d. e. 11 órán lesz csapó-utca 330. sz. háztól a róm. kath. szertartás szerint.

— **Munkás mozgalom Debreczenben.** A napokban rendőrségünk kiutasított Debreczenből két iparos-segédet, kik szocialista tanokat hirdettek s azoknak híveket toboroztak már évek óta. A titkos megállapodások szerint bár békés jellegű, de nagybbszabású tüntetés május 1-ére volt tervezve. A különféle nemű iparágakból dolgozó ifjuság mintegy hat-hétszázra tehető tagja azonban, mint értesülünk így is megakarja május elsejét ünnepelni csoportosan a Nagyerdőn.

Folytatás a mellékleten.

— **Rabsegélyző egyesület.** A nagyvárad és biharmegyei rabsegélyző egyesület 1891-ik évben címelt ki a Nagys. kir. tisz. bíró, egyetemi titkártól. érdekes adatokat tartalmazó füzet jelent meg; ismereti a fennálló rabiskolást, az erkölcs-nemesség módját, anyagi segélyezést stb. s közli az egyesület vagyoni kimutatását. Az egyesület vagyona 12,635 frt 23 kr. tagjainak száma 271. — Megtudjuk a füzetből azt is, hogy az egyesület érdeklődését K. ósa Zsigmond debr. királyi ügyész által mutatata ki, hogy az alapszabályait elkérte hasonczélú egyesület alapítását tervezvén.

— **Téves állítás.** A főváros hírlapjai azt írják a Bazilika számára öntött „Szent-György” harangjáról, hogy az a legnagyobb az egész országban. Ez egyszerűen téves állítás, mert a debreczeni „Rákóczy” harang 97 mázsás, a „Szent-György” pedig csak 75, s így a „Rákóczy” nála nagyobb.

— **Nem teljesíthető.** A telefonon a központba nagy csengetés hallatszik, és egy gyermek hang szól: „Kössenek össze engem a tyukkal, a melyik — piros tojást ad.”

— **Gondy és Egey** fényíródjában tanuló kerestetik, ki ott teljes kiképzést nyér.

— **Felkérjük** t. előfizetőinket, hogy a folyó évben megjelent lapot, ha azokat mellőzhetik kiadóhivatalunknak megküldeni sziveskedjenek.

— **Elhunyt hírlapíró.** A fővárosi hírlap-irodalom egyik rokonszenves és tehetséges ifjú munkatársa, Solder Hugó 30 éves korában elhunyt. Közeli egy évized óta volt szerény munkása a hírlapírás lélekölő mesterségének, ez vitte sirba is. A „Budapesti Hírlap”, melynek belmunkatársa volt, párját ritkító nekrológot szentel „kipró-bált, kedves társának barátjának, s nemcsak ezáltal, hanem főleg az által is, hogy a szegény sorsu fiút, egy éven át ennyhe egál alá küldte saját költségén: fényesen meg van czafolva az a szűk látkörű itélet, mely a magyar sajtó e nagytekintélyű organumát felekezeti elfogultsággal vádolja.

— **Házi és toilete szer.** Hasonló szerek nagy számából különösen ajánljuk a t. közönségnek a Fr. Joh. Kwizda cs. és kir. és római kir. udvari szállító által Kornenburgban Bécs mellett gyártott Kwizda-féle Alvcolar-fogcsappereket fogfájás ellen, Kwizda Alvcolar fogpasztája és szájjvizét a fogak ápolása és a foghús fentartására. Kwizda hajszere és pomádáját a fejbőr erősítésé és a hajnövekedéséhez. Továbbá Kwizda tyukszem tintcuráját, s utifit zafajt, mint nyálka oldó szert.

— **A „Magyar Nők Lapjának”** husvéti száma ismét arról tanuskodik, hogy méltó a művelt hölgyek pártfogására. Változatos és gazdag tartalmát Benitzky Bajza Lenke, Nagyvárady Mira, Tasnády Anna, Brankovics György, Rudnyánszky Gyula, Dr. Prém József, Palágyi Lajos, Elemér, P. Szabó Endre, hangulatteljes költeményei, érdekes elbeszélései alkalomszerű cikkei és regényei képezik. „Tükör előtt” című divatmelléklete, pompás divatképeivel s eredeti divattudósításával a hölgyek igényeit teljesen kielégítheti. Mutatványszámokat a kiadóhivatal (Budapest, Kishid-utca 9. sz.) szivesen küld.

— **Debreczeni piac.** Ápril hó 19. Búza 9.—9.20. Rossz 7.40—7.60. Tengeri 4.80. Egy zsák burgonya 2.20. — Ló- és marhavásár lanyha. Hizott sertés kilója 40—43 kr. — Szalonna 100 kiló 41—43 frt. — Hús a kilónként 42—60 kr.

Kis lutria.

	Ápril 20.
Prága	56 51 55 12 67
Seben	43 77 80 62 20
Lemberg	41 80 1 24 43

Közgazdaság.

— **A Magyar-francia biztosító részvény társaság,** Benitzky Ferenc és ur ő Nagyméltósága elnöklése alatt folyó évi április hó 16-án tartá rendes közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következő figyelemreméltó adatokat idézzük: A tűzbiztosítási üzletben a díj- és illeték-bevételek 4. 083,248 forintot; a jég-biztosítási üzletben 403,155 forintot, a bal-életbiztosítási üzletben 49,180 forintot és az életbiztosítási üzletben 746,824 forintot tettek. Az összes díjbevétele volt 5,282,407 forint. Valamennyi ágazatban kiadott, mint viszonzbiztosítási díj 1,578,826 forint; károkért fizetett, a tűzbiztosítási üzletben 1,927,069 forint, a jégbiztosítási üzletben 406,619 forint, bal-életbiztosítási üzletben 6,616 forint, az életbiztosítási üzletben 213,605 forint, összesen 2,553,309 forint. A társaság bevételei az intézeti házak jövedelméből, kamatokaól, az értékpapírok nyereségéből és különféle jövedelmekből 272,182 forintot tettek: az intézet tartalékainak összege 5,111,581 forintot emelkedett. A díjkötvény-tárca 7,554,261 forintot tartalmaz. Az életbiztosítások tökében és járadékokban 13. 773,835 forintot képviselnek. A társaság fennállása óta kártérítésekért több mint 54 millió forintot fizetett készpénzben. A 65,003 forintot tevő nyereség nem lesz kiosztva, hanem 17,760 forint a kőtes követelések 50,000 forintra emelésére, továbbá 18,312 forint a tőke tartalék 170,000 forint emelésére fordították és 28,930 forint új számlára átvitelték. A társaság biztosítékai alapjai 6,860,519 forint 29 krt tesznek. A közgyűlés elé terjesztett jelentésből és zárszámadásokból meglegedéssel konstatáljuk, hogy ezen hazai intézet üzlete folyton öröndetesen fejlődik és terjed és hogy a szolid és takarékos üzletkezelés jövőben bizonyára még fénesebb eredményekke fog felmutatni.

Irodalom és művészet.

— **Megjelent** a valódi „Magyar Szakácskönyv”-nek második bővített kiadása. Írta: Zilahy Ágnes. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető a „Magyar Nők Lapjának” kiadóhivatalában (Budapest, kishid-utca 9.) Azon t. előfizetők, kik a „Magyar Nők Lapjára” felírták avagy egész évre előfizetnek, s az előfizetési összeget 10 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt beküldik, a valódi „Magyar Szakácskönyvet” ingyért kapják. A „Magyar Nők Lap-

jának” előfizetési ára: a „Lugas” című gyermek-lappal, „Tükör Előtt” című divatlappal s a „Regény-melléklettel” együtt egész évre 6 frt félévre 3 frt Negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

— **Az Athénium Kézi Lexikona.** A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszté Dr. Acsády Ignác. Budapest, 1892. Tizenharmadik füzet. A népszerű vállalat ez új füzet az F. betűt foglalja magában s a Faragó-Folytonosság hiány közti dus anyagot közli. Egy füzet ára 30 kr. A legcélszerűbb 10—10 füzetre 3 frtjával előfizetni s a pénz az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. De megrendelhető minden könyvkereskedésben is.

— **Szakküvecske.** Az okserű méhészet dióhéjban egy rövidke felvilágosítás és utbaigazítás jelent meg Gergelyi Kálmán orsz. méhészegeti alelnök tollából, mely felette hasznos lehet minden méhtenyésztéssel foglalkozónak. Melegen ajánljuk. Megrendelhető IV. ker. Ferencz József rakpart 5. sz. a. három darab öt kros bélyeg beküldése mellett bérmentve.

— **Lapok fuzója.** A „Fin de Siecle” című hetilap egybeolvadt a „Magyar Géninsz”-szal.

Felelős szerkesztő: Nagy Zsigmond.
Kiadótulajdonos: Zicherman Herman.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenkint 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Szolyma

Legerősebb natrontartalmú savanyúvíz. (84 r. kettel szénsavas natron 10,000 r. vízben), túlságos gyomor-savképződés, gyomorégés és a gyomor számos egyéb bajai ellen.

Kizárólagos szállítók
MATTONI és WILLE, BUDAPEST.

LUHNERZSEBET

Kittűnő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, üdít és élénkít.

Kizárólagos szállítók
MATTONI és WILLE, BUDAPEST.

Kaqtató minden fűszerüzletben és vendéglőben. (128.) 1—6.

Helyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

f. évi Május hó 1-től

Közvetítő és tudakozó irodámat

ugyancsak Széchenyi illetve Kis-Ujtcza 1762. sz. alá, közvetlen

a kir. táblai helyiség szomszédságába helyezem át,

a hol már Czegeim előre is jeleznek.

Mintán üzletem 16 évi fennállása óta tanusított szives pártfogásáért, egy a helybeli mint a vidéki n. é. közönségnek hálás köszönetemet nyilvánítom, igérem továbbra is szolid és pontos eljárásomat, becses pártfogásukat ezutánra is kikerve maradok.

Debreczen, 1892. ápril hó

teljes tisztelettel
Sinay Sámuel
közv. intézet tulajdonos.

(130.) 1—3.

Köszénkátrányt legjobb minőségben

zsindely és deszkátetők behuzására.

melő által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá **ozulapok**, melyek a földbe ásatnak, kerítések s **gazdasági eszközök befestésére** hor-dókban á 50 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pirszén) és kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett

A légszuszogár igazgatósága

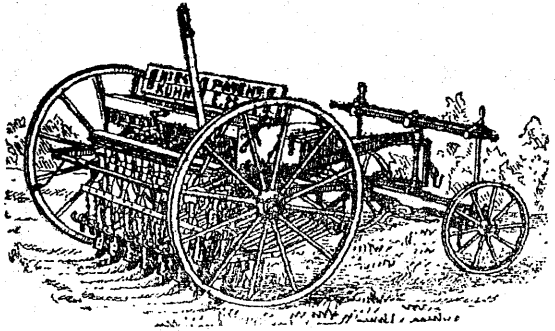
Debreczenben.

(100) 4—10.

IRÁNYI BÉLA

GAZDASÁGI GÉPGYÁR ÉS NAGY GÉPRAKTÁR.

Debreczen, N.-Várad-utca 2227. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek az általán kedvelt népszerű és több mint 12,000 példányban elterjedt kittűnő KÜHNE E.-féle

„HUNGARIA-DRILL sorvető gépeit. Saacke-féle rét- és szántó-boronák, Saacke rendszerű aczélekéket.

Lábassy-féle eredeti kétbarázdású ekéket, Gubitz-féle eke és ekerészeket.

LESZIH szabadalmazott zajtalan működésű

„Viktória”-rostákat,

mely a Backer rostákat is minden tekintetben felülmulja. Ugyanínt mindenféle gazdasági gépeket: többféle szecskavágók, repavágók, tengeri morzsolók, kis óriás daráló gépek, ruha mangorlók, kerti és locomobil fecskendők, kút szivattyúk stb. — Gözcséplőgépekhez való részletek, tengelyek, részperselyek, mély rovátkokkal ellátott aczél dobsinek, faperselyek, rugók, kazánsövek, tüzelő rostelyok, dugattyu karikák, malomtengelyek, aczélsapok, rostaszövekek s egyéb géprészek.

Gépműhelyemben mindenféle gépjavitást, esztergályozást, kazán javítást, vízvezeték berendezését, szóval minden e szakba vizgó munkákat elvállalok, gyorsan és a legjutányosabb árért.

Teljes tisztelettel
Irányi Béla.

(57) 8—?

Veteménymagvak.

Az évek hosszú során által, jó és biztos minőségűnek bizonyult

veteménymagvaimat,

francia és magyar luczerna, különösen nagy buczok és kerek oberndorfi sárga takarmány-répa, ugy konyhakerti zöldség, mint **virág-magvakat**, továbbá legtisztább és legjobb minőségű **fűszer- és főzelék-árúmat** a lehető legolcsóbb árak mellett, ajánlom nagyérdemű igen tisztelt vevőim és közönség becses figyelmébe.

Gaszner Károly

Debreczenben, Czegléd-utca.

(51.) 9—10.

Üzlet átalakítás miatt minden cikk mélyen leszállított áron árusíttatik.

Kunz József és Társa

(91.) 5—10.

Ingyen eperfamag

Az országos selyetenység Szegszárdon Tolnavármegye, ingyen és bérmentve küld eperfamagot, kik ez iránt hozzá fordulnak. (68.) 6—7.

Baromfi szállítók,

kik képesek folyton gyenge baromfit szállítani, kerestetnek. Ajánlatok **S. 100**

Rudolf Mosse cím alatt

BRESLAU

intézendők.

(121.) 2—3.

KWIZDA JÁNOS FERENCZ

cs. és kir. osztrák-magyar és kir. román udvari szállító kerületi gyógyszerész Kornenburgban, Bécs mellett.

Évek óta kipróbált, fájdalom csillapító háziser, köszvény, rheuma és ideg bajoknál.

KWIZDA KÖSZVÉNYFLUIDJA

Sziveskedjenek a védjegyre ügyelni és világosan Kwizda-féle köszvény-fluidot kérni.

Ára 1 frt o. é.

Minden gyógyszerertárban kapható. (35.) 4—46.

Osúz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerertárban kapható 40 és 70 krt. Minthogy utánzások léteznek, ennélfordva mindig határozottan: „Horgony-Pain-Expeller” kérendő. (80.) 12—?

KORAI BURGONYA VETÉSRE!

Páratlan e nemben GOBÓCZY legkorábbi magoncza, öthetes, bőtermő, igen jó étburgonya.

Ára egy kilogrammnak **20 kr.** Kapható Berettyó-Ujfalun termelő **Gobóczy Károlynál.**

Ugyanott **10 kros** adagokban kaphatók a legjelesebb **dinnye, sütőtök és ugorka magvak.** (114.) 3—4.

!Verseny nélkül!

Több ezer Szövet-vég és Szövet-maradék tavaszra és nyárra.

közönséges, jó és szép. 3.10 méteres, teljes úri öltözetre vagy Menesikoffra elég, csak 3—6 frt.

Szövet jobbféle, modern, 3.10 méter csak 8—10 frt.

Szövet legfinomabb mintás, 3.10 méter csak 12—15 frt.

Szövet fekete, szalonöltözékhez 3.25 méteres csak 7.80—10.50 frt.

Szövet finom, egy überezhirre való legújabb színben, 2.10 méter csak 4—8 frt.

Szövet Himalaya-női esőköpenyhez, legmodernebb 8 méteres 6—7 frt.

Szövet vagy Kammarn egy modern úri nadrághoz 2.50—5 frt.

Nyári loden egy úri kabáthoz 1.50 méter 3.60 kr.

Nyári kammarn vagy lenszövetből egy öltönyre való 3—5 frt.

Szövet egy mellényhez, legmodernebb 48 krtól 2 frt.

Szövet árúk minden fajban, a főtisztelendő klérus vagy uniformisok, erdészek és turisták számára nagyon olcsók.

Szövet mustrák díjtalanul és bérmentve küldetnek.

Küldés: utánvételre vagy előleges fizetésre.

GARANTIA: Meg nem felelő árúk ára készpénzben és bérmentve visszaadatik.

D. WASSERTRILLING

SZÖVETKERESKEDŐ,

Boskovitz, Brunn mellett.

(44.) 9—16.

Idei töltésű bel- és külföldi ásvány-gyógyvizeim

megérkeztek s azokat legjutányosabb árak mellett ajánlom tisztelt vevőimnek.

Ugyszintén ajánlok a költözködési időny alkalmából Schramm Kristóf-féle kitűnő

Padló-lack festéket

többféle színárnyalatban, mely igen gyorsan szárad és tartós fényvel bír.

(128.) 1—?

CSANAK JÓZSEF.

NAGY KALAP-RAKTÁR.

Van szerencsém úgy helybeli, mint vidéki igen tisztelt vevőim és a n. é. közönség becses figyelmét fölhívni a tavaszi nyári időnyre érkezett legújabb divatu

bel- és külföldi gyapjuszöveimre.

Eddigi becses pártfogásuk remélnem enged, hogy mint eddig, úgy ezután is alkalmam lesz igen tisztelt vevőimnek bebizonyítani azt, hogy a versenyt — úgy jó munka, mint izléses kiállítás által — bármely fővárosi üzlettel is sokkal olcsóbb árak mellett — kiálthatom.

Bátorkodom ezúttal

EGYENRUHÁZATI INTÉZETEM

úgy a tartalékos tiszt mint egyéves önkéntes urak figyelmébe ajánlani minden felszerelésével együtt teljes előírás szerint.

Nagy raktár

kalapok, fehérneműek, gallér és kézelőkben,

LEGÚJABB DIVATU NYAKKENDŐK,

séta-bothk, férfi harisnyák, eső és napernyők, illatszerek, fogporok és pasták, pipere szappanok, fésűk és fogkefékben, minden a férfi divathoz tartozó czikkeken.

Legújabb divatu cillinder és claquek ok. A nyári időnyre ajánlok férfi-, fiu- és gyermek SZALMAKALAPOKAT 20 krtól feljebb.

KUBINYI LAJOS

férfi-szabó, uri divat és egyenruházati üzlete,
Czepléd-utca 2155, a gyógyszerházzal szemben.

(83.) 6—6.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

A Veres Kereszt-Egylet „Erzsébet” kórházának cognak szállítója.

A gróf Esterházy Géza-féle cognak

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a ** cognak,**
mely mindenütt kapható.

Gyár: Angyalföld.

Megrendelések intézendők:

Gróf Esterházy Géza

központi irodájához: Budapest, külső-váci-út 23.

(71.) 6—10.

Szakértő vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognakokkal vetekedhetik.

Lipce, 1892: nagy aranyérem.

Magy. kir. szabad. parketgyár DUNKEL V. K. KASSA

ajánlja kitűnő száraz hegyi tölgyfából készített, sokszorosan kitűntetett szalag- és koozka-parketáit legjutányosabb árak mellett.

Raktár: Budapest, V., Széchenyi-tér 5.

DEBRECZENBEN:

SESZTINA LAJOS

ur vaskereskedésében, hol parketáim mindenkor nagyobb mennyiségben, raktározva, gyári áron kaphatók.

Rajzminták kívánatra bérmentve szolgáltatnak ki.

(108.) 4—6.

Szép kiállítású sarkövek!

Tisztelettel értesitem a n. é. kegyeletes érteletű közönséget, miszerint a legújabb sarköveim megérkeztek a már ugyanis dűsan berendezett raktáramban

GRANIT, SZIENIT, LABRADOR, FEHÉR, FEKETE és VERES MÁRVÁNYBÓL

szolgálhatok és az elmúlt évben a jó hírnevű Boros Sándor féle sarkóráktár átvételével abba a helyzetbe jutottam, hogy sarköveimet a legjutányosabb árban adhatom. Főigyekezetem leendő a legszebb munkát kiállítani, elvállalok sarkövek készítését márvány és természetesből, vasrácsokat bármely alakban, régi sarkövek felújítását és az avult betűk újra aranyozását. Raktáram megtekintését és a n. é. közönség pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel

WEISZ IGNÁTZ

előbb BOROS SÁNDOR.

Kisvárad utca 2102-dik szám.

(119.) 2—3.

Árverési hirdetmény.

3172.
1892.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező következő földek u. m.:

1. a 837. kat. holdat és 1343 □ ölet tevő guti telek a f. 2892. évi Október 1-től 6 évre.
2. az 537. és 10/16 hold területű sámsoni majorsági föld f. 1892. évi november 1-től 6 évre.
3. az 568 hold és 515 □ ölet területű sámsoni ligeti föld f. 1892. évi november 1-től 6 évre.
4. a 361 hold és 468 □ ölet területű pallagi IV. tag föld a jövő 1893. évi október 1-től 7 évre.
5. a 285 hold és 1145 □ ölet területű pallagi V. tag föld folyó 1892-ik évi október 1-től 10 évre.
6. a 349 hold és 266 □ ölet területű pallagi VI. tag föld jövő 1893. évi október 1-től 11 évre, és végre:
7. a 429 hold és 1538 □ ölet területű pallagi VII. tag föld szüntén jövő 1893. évi október 1-től 11 évre, a vagy ha valaki az együtt 1426 kat. hold és 217 □ ölet területű mind a négy pallagi tagot együttesen lenne hajlandó ki bérelni az esetben az V-ik tag föld f. 1892. évi október 1-től 11 évre, a többi pallagi tag földek pedig jövő 1893-ik évi október 1-től 10 évre, s mindenik tag föld az 1903 évi október 1-ig terjedő időre a városház nagytermében f. 1892. évi május hó 11-ik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen, a városi számvevő hivatalba megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesíttetnek, hogy a feltételekben látható kiállítási árak 10 % százalékát bánatpénzül az árvereltető küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1892. április 21.

(129.) 1—6.

A városi tanács.

Tapeta raktár.

Van szerencsém a n. érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy több oldalról történt felszólításnak engedve a mai napon Darabos-utczai 988. sz. házamban egy — a mai kornak teljesen megfelelő

tapeta raktárt

rendeztem be, hol is a minták megtekintés czéljából, a n. é. közönség rendelkezésére állanak. Raktáram készletét elsőrendű francia s német gyárakból előnyös árak mellett szerezvén be, valamint 30 évi működésem a festészeti téren biztosítanak, hogy a n. é. közönséget

izlés, osziny s olcsóság tekintetében teljesen kielégíthessem.

Midőn még a szobafestészet és mázolói munkálatomban szíves pártfogásáért a n. é. közönségnek meleg köszönetet mondok, ez új vállalatomban szíves pártfogásukat is kérve, maradtam

(112.) 3—6.

kiváló tisztelettel

THIESZEN HERMANN

szobafestő, tapetirozó és díszítő.

A magyar királyi államvasutak gépgyára

a hazi viszonyokhoz alkalmazott, legkitűnőbb szerkezetű és a versenyeken eddigelé legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lóerejű gőzcséplő-garnitúráit,

valamint a malomcélókra külön gyártott hengerkazános

(54.) 5—6.

9-, 12- és compound-rendszerű 16 lóerejű locomobiljait

a teljesen vasból készült s így tartósság és czélszerűség tekintetében más gyártmányt messze felülmúló

szalmakazalozó-gépeit

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható és így felette czélszerű

Stibor szabad. körfürészeit,

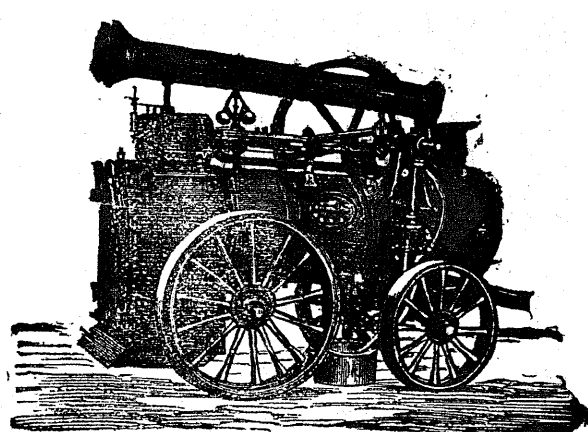
végül egyéb gyártmányu

2-, 2¹/₂-, 3- és 4 lóerejű locomobiljait és gőzcséplőgépeit, vetőgépeit, ekéit, rostáit, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

a magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérigazgatója
Budapest, Üllői-út 25. szám. „Köztelek.”

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS,

JÓ IVÓVÍZ!

Van szerencsénk a helybeli és vidéki nagyérdemű közönséget értesíteni arról, hogy azon helyzetben vagyunk, miszerént gyorsfúró készülékeink segítségével a legrövidebb idő alatt

jó, élvezhető, egészséges ivóvízzel bíró kútak készítését

felelősség mellett, — magánházaknál, gyári vállalatoknál, gazdasági udvarokban képesek vagyunk készíteni a legjutányosabb árak mellett. — Szíves megrendeléseket, alatt írott czégünkre, minél nagyobb számban kérve, vagyunk

alázatos szolgálói

MAZUR és TÁRSA

DEBRECZENBEN,
Gyár-utca 2230-dik szám.
(125.) 1—2.

JÓ IVÓVÍZ!

IZIAQAI

Stooszi hidegvíz-gyógyfürdő és elsőrangú klimatikus gyógyhely

200 láb magasan a tenger színe felett.

Egy, minden oldalról védett és fenyvesekkel körüvezett hegyoldalon legelősből magyar fürdő, fekszik Abauj-Torna megyében, utolsó vasúti állomás: Szomolnok-Hutta (göllnitz-völgyi vasút) vagy Szepsi. Posta helyben, távirdai állomás: Szomolnok.

Gyógyeszközök: az egyszerű hidegvíz-gyógymód minden alakja, szigorú orvosi felügyelet mellett, villanyozás, massage, fenyőfürdők és tejgyógymód.

Allandó fürdőorvos: Dr. Czifrusz Dezső nőgyógyász, télen gyakorló-orvos San-Remóban (téli klimatikus gyógyhely Olaszországban.)

Részletes prospectusokkal és mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

(124.) 1—3. **a fürdő igazgatóság.**

POLLÁK SAMU

ASZFALT ÉS CZEMENTIPARVÁLLALAT

KOLOZSVÁR—DEBRECZEN.

Elvállal jótállás és legjutányosabb árak mellett: Nedves lakások, pince-helyiségek stb. gyökere szárazzá tételét, új építkezéseknél; az alapfalaknak aszfalt réteggel bevonását.

Továbbá: kapubejáratok, folyosók, teraszek stb.-nek a legjobb minőségű természetes aszfalttal való burkolását. — Állandóan készít: czement és mozaik-lapokat, különféle szín- és nagyságban. Czement lapok, műhely áthelyezés miatt, tetemesen leszállított árban 1 frt 40 krtól feljebb. — Ajánlkozik: szökőkutak, csatornázások és más betonirozások, valamint gránit-terrazzó készítésére. — Raktáron tart: tűzmentes aszfalt-tetőpép, aszfalt elszigetelő lemez, színes aszfalt máz, Carbolineum és Mikotonatot (gomba-irtásra), portland- és roman-czementet.

Elfogad megrendeléseket: aszfalt-tetőpép és faczement befedések. Metlachi lapok, díszes falburkolatok (Stucsko-Lustro és Struckmarmor) saját módszerű cs. és kir. szabadalmazott aszfalt-parquette-ára, valamint minden e szakba tartozó munkálatokra.

Iroda: Debreczenben Kádás-utca 1837-ik szám a.

(88.) 4—6.

STILLER JÓZSEF

Budapest,

Gyár és iroda:

Nagydiófa-utca 13. sz.

(120.) 1—5.

Budapest, ajánlja elismert, törv. védett, legjobb szerkezetű s kitüntetett **hűtőkészülékeket, sör, viz, vaj, nyers hús hűtésére, ételhűtőket** házi szükségletre, **fagyalt készülékeket** és **fagyalt-reservoárokat, bormérés berendezéseket** és legújabb szerkezetű **pezsgető-csapokat.**

Képes árjegyzékek ingyen.

VASÁRTÉKI

MODOR FÖLD

Vásárolás

verszegénység és női szerv bántalmaknál a legkínálóbb orvosi szaktekintélyektől ajánlva

1 fürdő 3 kiló, kilója 20 krajczár,

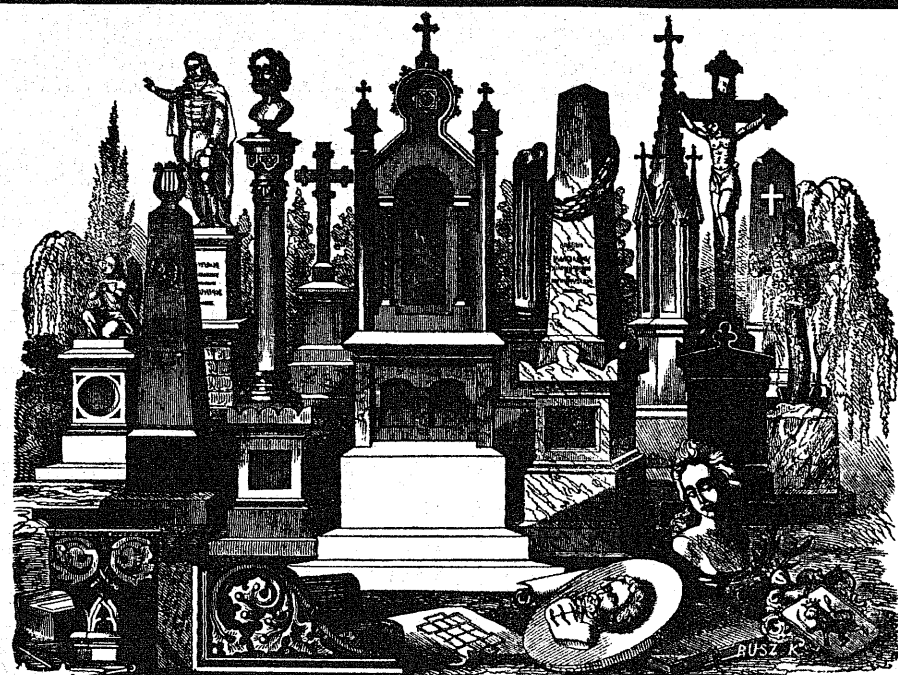
kapható

GERÉBY FÜLÖP

fűszer-üzletében

DEBRECZENBEN.

(111.) 1—2.

A nagyérdemű kegyeletes és gyászoló közönség figyelmét, bátor vagyok felhívni

sírkőraktáromra,

melyet éppen most a külföld legelső s leggazdagabb gyáraiból nagymennyiségben vásárolt, minden fajú alaku **sírkövekkel** oly dusan rendeztem be, hogy raktárom egy sorban állítható bármely fővárosi sír emlékkő raktárral, melyről bárki meggyőződést szerezhet, ha látogatásával megtisztelti raktár helyiségemet Nagy-Várad utca 2087. szám alatt.

Együttal megemlítem, hogy a sírkövek helyben vagy vidéken leendő felállítását, újbóli aranyozását, kicsiszolását, tisztítását s bármilyen nyelvű feliratok és címerek művészi kivésését a legkényesebb ízlésnek megfelelően, felelősség mellett készítették

olcsó árért.

(84.) 9—?

Teljes tisztelettel

Fodor József.

HORVÁTH ANDRÁS

FESTŐ,

NAGYVÁRAD-UTCZA 2122. sz. a.

ajánlja magát a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek is megfelelő mindenemű **festészeti munka** teljesítésére. Ajánlja továbbá a n. é. közönségnek újonnan berendezett

aranyozó, kárpitléc, padmaly menyezet és faldísz készítő üzletét,

ugyszintén mint eddig is, **szobafestés, tapetirozás és fénymázolásoknak** jutányos áron, pontosan teljesítését.

Tisztelettel

HORVÁTH ANDRÁS

(73.) 6—6.

Nagyvárad-utca 2122. sz.

Gácsi gyártmány.

A hazánkban annyira kedvelt **honi gyártmányt** én is beszerezni óhajtván, külföldi utamból hazatértemben meglátogattam a **gácsi posztógyárat** és férfi szabó üzletet annak gyártmányaival láttam el, úgy hogy ezentul m. t. megrendelőimnek

hazai és külföldi

gyapjuszövetekkel

szolgálhatok.

Szabó műhelyemben

folyton egy elsőrangú szabász van alkalmazva s így **szabó üzletem** a legkényesebb igényeket is képes kielégíteni.

Csak egy próba megrendelés meggyőződhet mindenkit, hogy a nagy gyárakkal összehasonlítva fogva a **legjutányosabb árak mellett** nálam a legszebb és legjobb szabású **férfi öltönyök készülnek.**

Egyszermind van szerencsém a n. é. közönségnek

kész férfi- és gyermekruha

raktáramat ajánlani,

mely között vevőim azon megbecsülhetetlen előnyben részesülnek, hogy roppant nagy raktáram több mint fele

saját szabó műhelyemben

készült árakkal szolgáltatnak ki, s így természetesen tetemesen olcsóbb árban árusítom azokat és a versenyt a fővárosi czégekkel is bátran kiállok.

Teljes tisztelettel

FÉNYES MÓR
DEBRECZEN,

(92.) 5—5.

Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

